

met art
& HISTORY &

DIZAJN ISTORIJA SPORTA

U PORODIČNIM FOTOGRAFIJAMA
STUDENATA UNIVERZITETA METROPOLITAN

DIZAJN I ISTORIJA
SPORTA

DIZAJN I ISTORIJA SPORTA

U PORODIČNIM FOTOGRAFIJAMA
STUDENATA UNIVERZITETA METROPOLITAN

Izdavač:
*Univerzitet Metropolitan
Tadeuša Košćuškog 63
11000 Beograd*

Za izdavača:
rektor, prof. emeritus dr Dragan Domazet

Recenzenti:
*prof. dr Miodrag Marković, dopisni član SANU
prof. dr Nenad Makuljević*

Autor teksta kataloga i kustos izložbe
Svetlana Smolčić Makuljević

Autori tekstova kataloga:
Katarina Kaplarski, Iva Zavišin

Dizajn kataloga:
*Anđela Knežević
Anja Florijan*

UVOD

Dizajn i istorija sporta u porodičnim fotografijama studenata

Ovogodišnja tematska izložba koju su u okviru Godišnje izložbe Dizajnum 5 Univerziteta Metropolitan i Istorije umetnosti pripremili studenti nosi naziv Dizajn i istorija sporta u porodičnim fotografijama. Ideja je proistekla iz aktivnosti vezanih za manifestaciju Noći Muzeja 2017. u okviru koje je bio uključen i Univerzitet Metropolitan. Zadatak je bio da se vizuelno, novim medijima mapira prostor starog kupališta i oživi prostor nekadašnjeg i sadašnjeg sportskog centra. Istražujući sopstvenu porodičnu prošlost i istražujući istoriju porodice studenti su prikupili fotografije, koje svedoče o sećanju na različite profesionalne i rekreativne sportske aktivnosti članova porodica. U pitanju su fotografije koje potiču prvenstveno iz druge polovine XX veka, pa sve do današnjih dana. Na fotografijama su prikazani razni članovi porodica koji su trenirali fudbal, boks, atletiku ili plivanje. Poseban segment izložbe čine fotografije koje se odnose na istoriju plaže i kupališta u porodičnom vizuelnom sećanju. Na ovaj način spaja se vizuelna memorija u fotografijama sporta i različiti lokaliteti, topisi.

Vizuelizacija sporta započinje još u praistoriji. Neolitsko pećinsko slikarstvo poznaje vizuelizacije plivača. Tako su se u Libiji na lokalitetu Wadi Sura očuvale pećinske slike koje svedoče o plivanju koje je praktikovano oko 6000 godine pre nove ere. Studentkinja Sara Ivanović je redizajnirala, odnosno intervenisala ilustracijama i crtežom na ove pećinske slike, koje su bile izložene na ovogodišnjem dizajniranom svetlosnom zidu Dizajn i istorija sporta.

U antičkoj Grčkoj boks je bio jedan od sportova koji je ima različiti društveni kontekst u grčim gradovima državama. Danas je veoma teško rekonstruisati istoriju boksa u antičkoj Grčkoj, pravila i običaje, ali bronzane skulpture ratnika svedoče da je ovaj sport bio prisutan u kulturi sporta počevši od Homerovog doba. Brojne vizuelizacije sporta prisutne su takođe na grčkim vazama, kao deo sportskih aktivnosti i priprema za Olimpijske igre. Zanimljivo je da je boks veoma prisustan sport u fotografijama studenata. Tako student Miloš Prokić donosi kolor fotografije svoga brata koji se osamdesetih godina bavi sportom. Studentkinja dizajna Anja Florijan i sama trenira boks. Njene retuširane fotografije na kojima je ona, svedoče o savremenim fotografijama koje su dobile dimenziju istorijskog vizuelnog narativa.

U okviru rimske aristokratske kulture sport je takođe bio često vizuelizovan. U južnoj Italiji na Siciliji u mestu Piazza Armerini, takozvanom *gradu mozaika*, očuvao se mozaik sa predstavama žena, atletičarki, koje vežbaju u kupačim kostimima i koje se konvencionalno nazivaju *Bikini girls*. Danas se pretpostavlja da predstavljene devojke pripadaju vizuelizaciji nekog atletičarskog takmičenja, deo elitnog sporta, koji je mogao da bude dostupan samo pripadnicima rimskog visokog društvenog sloja. Zanimljivo je da su na mozaiku prikazane ženske figure u sportskim pozama, a ne u plesu i zabavi, kako je bilo poznato do tada u istoriji prikazivanja žene. Takođe figure žena deluju veoma savremeno, kao što su i savremene vežbe i sprave sa kojima su prikazane na mozaiku iz IV veka. Proslavlja se ženska sportska figura, gotovo prirodno oblikovana sportskim aktivnostima.

U okviru postavke Dizajn i istorija sporta izloženi su elektronski crteži studentkinje Maje Ivanović. Kopirajući čuvene rimske mozaike sa predstavama devojaka koje važbaju, koristeći se novim alatima elektronske slike Maja je još jednom približila savremenom posmatraču rimske mozaike. Poseban utisak stvara uvođenje srebrne i zlatne boje, koje Maja koristi za konture u crtežu ženskih tela.

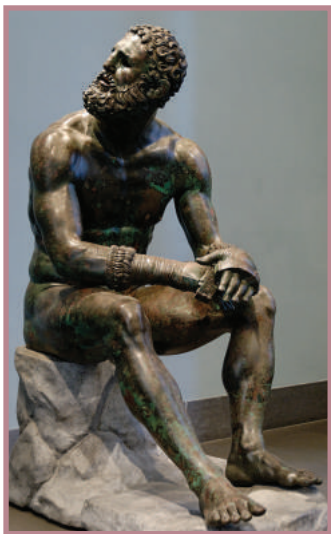
Fotografije sporta prikazuju različite heroje porodica studenata, koji treniraju fudbal ili atletiku. Fudbalski teren u Kruševcu sportskog kluba *Mladost* predstavlja građevinski poduhvat, kojim se ponose i dan danas Kruševljani.

Fotografije studenata Univerziteta Metropolitan predstavljaju svedočanstvo o kulturi sporta koja je negovana u različitim gradovima Srbije u drugoj polovini XX veka. One su istovremeno svedočanstvo o izgledu tela i njegovom oblikovanju sportom, kao i zahtevima o izgledu određenog vremena. Deo segmenta izložbe posvećen je izlaganju fotografija vezanih za plažu i kupalište. Na njima je takođe moguće pratiti modele lepote tela, kulture oblačenja, modela kupaćih kostima i shvatanja o lepoti tela počevši od perioda između dva svetska rata do devedesetih godina XX veka.

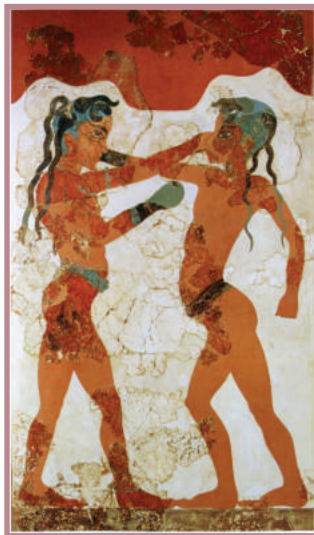
Ovaj rad posvećujem mom ocu Krsti Smolčiću (1941-2005), nekadašnjem bokseru Radničkog iz Beograda

Svetlana Smolčić Makuljević

ISTORIJA SPORTA

*Bokser koji se odmara,
oko 100. g. p. n. e.,
bronz, helenistički period*

*Dečaci, bokseri, freska, Akrotiri,
minejsko slikarstvo, Grčka*

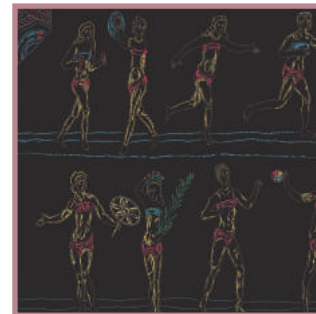
*Plivači, pećinsko slikarstvo,
Pećina plivača, neolit, Egipat*

*Berlinski slikar, Atletičari, panateinska amfora
480-460 p. n. e.*

*The bikini girls, devojke koje vežbaju,
4. v. n. e. Piazza Armerina, Sicilija*

*Maja Ivanović, redizajn
Bikini girls, 2017.*

SPORT

Poznato je da svaka slika govori više od hiljadu reči. Ponekad, samo jedna fotografija može reći više o istoriji nego bilo koji pročitani tekst ili analizirani dokument. Slika može, ne samo isprovocirati i zainteresovati posmatrača veoma lako, već i ostati u memoriji dug period nakon što ju je uočio.

Sakupljene fotografije vezane za Dizajn i istoriju sporta pričaju nam priče o određenim ličnostima i događajima. Momenti nekada uhvaćeni jednostavno da dokumentuju sadašnjost, pomažu nam da posvedočimo prošlosti. Mnoge fotografije postanu značajne tek mnogo godina kasnije, kada uočimo i razumemo njihovu važnost i istorijski kontekst. Od ljudi i običaja, do specijalnih događaja, ove fotografije prikazuju prošlost na način sa kojim možemo da se poistovetimo, saosećamo, intimnije razumemo ili pak uočimo razlike sa vremenom u kome smo sada.

Na fotografijama vezane za Dizajn i istoriju sporta, koje sam prikupila, pretežno se nalazi moj deda Zdravko Kutrički. Kao student Fakulteta sporta i fizičkog vaspitanja na Univerzitetu u Beogradu i Fakulteta za fizičku kulturu Sveučilišta u Zagrebu, davne 1962, bavio se, između ostalog, odbojkom, atletikom ali i gimnastikom. Na fotografijama je takođe i moja mama, Unita Zavišín koja se, kao učenica srednje škole ali i kao studentkinja, bavila odbojkom. Ostatak fotografija svedoči o prizorima sa skijanja, plivanja na Vršáčkom jezeru ali i letovanjima na kojima su, pored dede i mame, moji baka i ujak- Kosara i Goran Kutrički.

*Odbojkaška utakmica, Sveučilište u Zagrebu,
Fakultet za fizičku kulturu, 1964. god.*

*Odbojkaški tim, Univerzitet u Beogradu,
Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja, 1961. god*

*Odbojkaška utakmica, Univerzitet u Beogradu,
Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja, 1961. god.*

Tehnologijada, Pula, 1989. god.

Odbojkašice, Vršac, 1982. god.

Tehnologijada, Pula, 1989. god.

*Stadion Mladostj, Napredak - Radnički Niš
1976. god. 1-0 pobedio Napedak
Pavle Jevtić postigao gol*

*Ekipa "Napredak Kruševac"
Sezona 1976-1977*

*Napredak - Crvena Zvezda
detalj sa utakmice (skroz levo igrač zvezde
Radović, desno igrač Bogičević)
Pavle Jevtić iza Bogičevića*

*Utakmica sezona 1976-1977
Napredak - Radnički Niš
1-0 za Napredak, strelac Pavle Jevtić*

*Detalj sa utakmice Napredak-Radnički Niš
Golman - Dragan Pantelić (Radnički Niš)
1976-1977*

*Napedak-Cevena Zvezda
Stadion Mladosti Kruševac
0-1 pobeda Zvezda
sezona 1976-1977*

*Pavle Jevtić - Milan Babić
Napredak - Crvena Zvezda
1977.god. (Kruševac-Stadion Mladost)
0-1 pobeda Zvezde*

*Napredak - Crvena Zvezda
1977.god. (Kruševac-Stadion Mladost)
0-1 pobeda Zvezde*

*Pavle Jevtić-Golman Kajganić
Napredak-Crvena Zvezda
1977.god*

*Prvi župski fudbalski klub,
osnovan 1922.god.*

FK "Župa", 13.04.1966. god.

FK "Župa", oko 1940. god.

KK Partizan protiv KK Zvezde

KK Partizan ekipa

KK Partizan protiv KK Zvezde

*Kup Nacija za žene, reprezentativka Srbije
Anja Florijan protiv reprezentativke
Hrvatske Maje Šarić,
2016. god.*

*BK Fontana (Anja Florijan) protiv
BK Čarnok (Dajana Vidović),
proglašenje pobjednika, 2015. god.*

*Kup Nacija za žene,
Milena Matović (pobjednica Kupa)
u uglu sa kubanskim trenerom
Franciskom Lopiz Perezom, 2016. god.*

*BK Fontana (Anja Florijan) protiv
BK Čarnok (Dajana Vidović), 2015. god.*

*Kup Nacija za žene, Anja Florijan u uglu
sa kubanskim trenerom
Franciskom Lopiz Perezom, 2016. god.*

*Ženska reprezentacija Srbije,
sa selektorom Markom Tubićem
2016. god.*

Na Lidu 1965. god.

Na Ratnom ostrvu 1965. god.

*Gimnastika, Univerzitet u Beogradu,
Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja,
1962. god.*

*Atletičari, Univerzitet u Beogradu,
Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja,
1962. god.*

*Atletičari, Univerzitet u Beogradu,
Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja, 1962. god.*

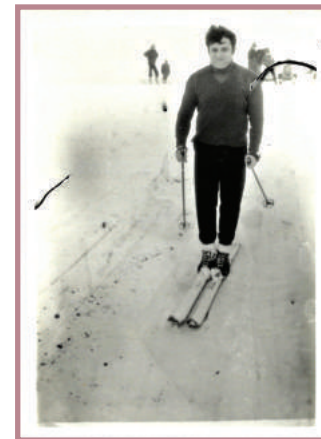
*Penjanje uz užad,
Univerzitet u Beogradu,
Fakultet sporta i fizičkog vaspitanja,
1962. god.*

Prvi bilijar u Aleksandrovcu 1955.god.

*Planinarsko društvo "Željin" Aleksandrovac,
06.02.1959. god, Kopaonik*

Skijanje, Rumunija, 1973. god.

PLAŽA

Podatke prikupio: Irina Osmokrović
Marija Jevtić

*Bazen u Dakru, Afrika,
stoj na dasci*

Na Atlantiku u čamcu

Srebreno

Dragica i Evica u Sutomoru, 1965.

3D virtuelna okruženja postoje već neko vreme. Ivan Saterland (Ivan Sutherland) je implementirao prvi VR sistem 1968. godine, koristeći šematsku grafiku i nosivi ekran za glavu (Head Mounted Display –HMD). Od tada su mnogi VR sistemi implementirani i upotrebljavali su se u vojsci, inženjeringu, obukama, simulacijama letenja itd. Tek nedavno su VR sistemi postali komercijalno pristupačni.

2015. godine nekoliko kompanija je najavilo masovnu produkciju pristupačnih nosivih VR uređaja, koji se nose na glavi sa ekranom ispred očiju, i često imaju dodatne kontrolore. Ovi uređaji rade uz personalne računare. Iste godine su se pojavili i Samsung Gear VR i Google Cardboard koji su kompatibilni sa pametnim telefonima i nezavisni od računara. 3D animacije i 360 ° video (koji se može snimati sada isto tako pristupačnim kamerama) su najčešći sadržaj koji se prikazuje preko pametnih telefona i ovih VR nosivih uređaja. Za izložbu Preplitanja umetnosti i gimnastike korišćena je kombinacija 360 ° video materijala i 2D animacije. Animacije su sastavljene od isečaka starih fotografija, a video prikazuje lokaciju sportskog centra Milan Gale Muškatirović, koji je izgrađen je davne 1973. godine i nosio je ime po datumu Dana mladosti, a otvaranju ovog sportskog centra prisustvovao je i Tito. Bivše bazene “25. maj” 2011. godine kompletno je rekonstruisala opština i danas je to jedan od najsavremenijih sportskih centara u Srbiji koji nosi ime našeg proslavljenog vaterpoliste.

VR okruženja omogućavaju specifične vrste vizuelizacije i nove dimenzije iskustva koja, filtrirana kroz umetničku prizmu i estetiku, mogu preneti priče iz prošlosti, budućnosti ili kreirati nove kreativne prostore.

STUDENTI

Anđela Knežević

Alen Čturić

Ana Krbanjević

Anja Florijan

Đorđe Jevtić

Žarko Radojčić

Iva Zavištin

Irina Osmokrović

Irina Čišić

Kristina Simić

Luka Ćurčić

Ljiljana Adamov

Maja Ivanović

Marija Lazarević

Marija Mijatov

Milena Obradović

Miloš Knežević

Miloš Prokić

Nina Georgievski

Nina Ignjatović

Sandra Dedijer

Sara Ivanović

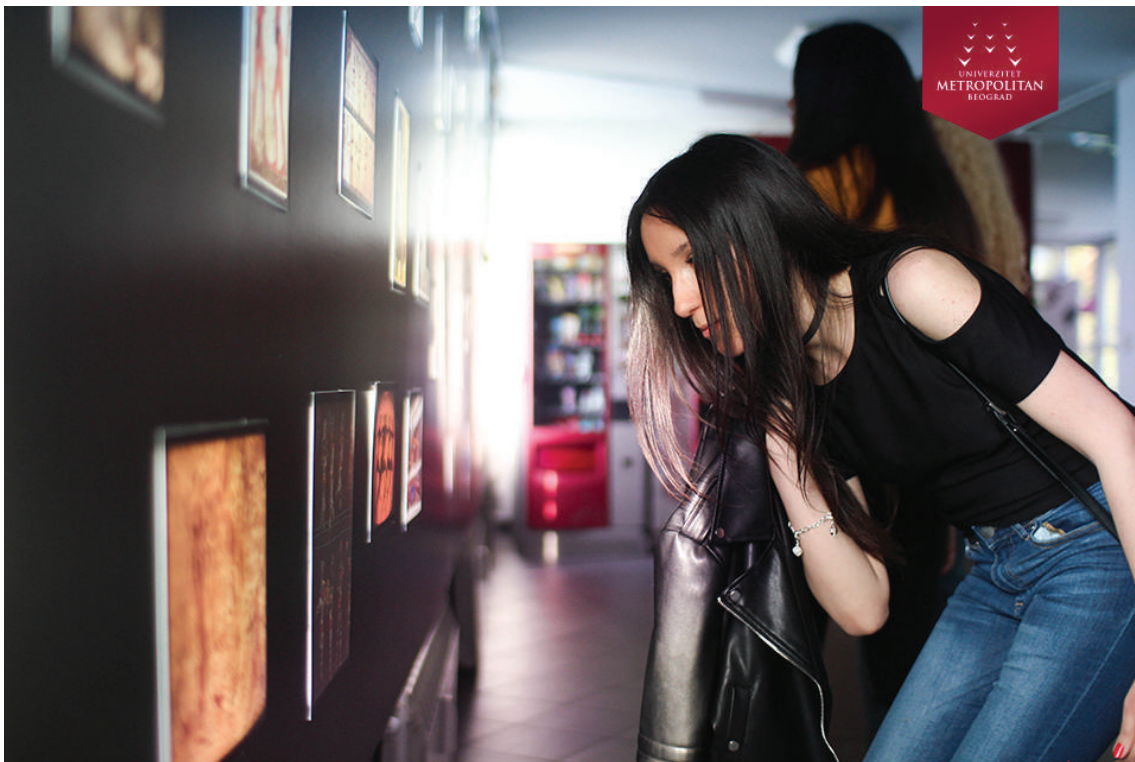
Sladana Božić

Stefan Majstorović

Strahinja Trujkić

Izložba "Noć Muzeja", tajmlajn prof. Svetlane Smolčić Makuljević i njenih studenata, Univerzitet Metropolitan, Beograd

*Izložba "Noć Muzeja", tajmlajn prof. Svetlane Smolčić Makuljević i njenih studenata,
Univerzitet Metropolitan, Beograd*

CIP - Каталогизација у публикацији - Народна библиотека Србије, Београд

796/799(083.824)

77.04:[796/799(083.824)

СМОЛЧИЋ Макуљевић, Светлана,

Dizajn i istorija sporta u porodicnim fotografijama studenata
Univerziteta Metropolitan / [autori tekstova kataloga Svetlana Smolčić
Makuljević, Katarina Kaplarski, Iva Zavišin]. - Beograd : Univerzitet
Metropolitan, 2016 (Београд : Copy Planet). - [32] str. : fotogr. ; 16 x
22 cm

"Ovogodišnja tematska izložba koju su u okviru Godišnje izložbe Dizajnum 5
Univerziteta Metropolitan i Istorije umetnosti pripremili studenti ..." -->
str. [3]. - Podaci o autorima preuzet iz kolofona. - Tiraž 50.

ISBN 978-86-89755-12-1

1. Капларски, Катарина, 1977- [аутор] 2. Завишин, Ива, 1997- [аутор]

а) Спорт - Изложбени каталози б) Фотографије - Мотиви - Спорт -
Изложбени каталози

COBISS.SR-ID 237528844

UNIVERZITET
METROPOLITAN
BEOGRAD